

За първи път в „Калиопа“ категорично е формулирана опозицията *жар – хлад*: „лудо-младо, харно знай / жар безумен / с хлад разумен, обюздай.“ Именно в тази смислова посока, но значително абстрахирана, опозицията присъства в „Не си виновна ти“ (1906): *аз(хладен блян; дух кристален мраз) – ти (сажди на страстта; дете на прах-земя)*. Замяната на любовния екстаз с *хлад*, с омиротворение и покой, изместването на Ерос от Танатос у по- и най-късния Яворов се превръща в задължителен, ритуален елемент на дискурса: „След зноен ден, / на теменужна вечер хладната роса / – и теб и мен пред вечен сън ще ороси...“ („Блян“, 1906); „И ние ще горим унесени в съня си – / и като дим в небето ще намерим край...“ („Пръстен с опал“, 1906); „пламък / на кръвоцъфнали страни; отчаян мах / за глътка въздух; от гърди отгласнат камък; мъгли – и освежителния техен прах!“ („Сафо“, 1909). По принцип обаче опозицията *жар – хлад* се развива неравномерно у Яворов: *горенето, зноят, огънят* са не само по-често срещаните белези на лирическите персонажи, но и са пределно открити като характеристика на битието, до голяма степен произтекла от употребите на символичния топос *пустиня*.

Яворовото *слънце* априорно изпепелява, опустошава: то много повече е *огнено, адско*, отколкото *лъчисто* и *светещо* и в този смисъл е наистина *светило без лъчи*. В идиличното „Пролет“ (с първоначално заглавие „Пролетна песен“, 1899) то е наречено именно *разпаленото*. В „Минзухар“ (1900) е видно като потенциална опасност за *цветето* (на опозицията *слънце – цвете* ще се спрем малко по-нататък). Финалът на „Великден“ е изпълнен предимно с визията на повсеместно разпространеното и немилостиво изгарящо *слънце* – всъщност една от Яворовите версии на онтологично оголения свят.

По аналогичен начин в „На нивата“ (1900) битието е изобразено в своята отблъскваща голота и също отявлено липсва вторият член от опозицията (*хлад*): „слънце-пламък / прежура, пали дърво и камък.“ В „Градушка“ именно мета-